

СЕКЦІЯ №5
**ТВОРЧИЙ ВНЕСОК ВІТЧИЗНЯНИХ НАУКОВИХ ШКІЛ, УЧЕНИХ,
ДІЯЧІВ КУЛЬТУРИ ТА ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ У РОЗВИТОК
СУЧАСНОЇ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ, КУЛЬТУРИ ТА ДИЗАЙНУ**

УДК 37:001.32Сидоренко]:6

НАУКОВА ШКОЛА ПРОФЕСОРА СИДОРЕНКА ВІКТОРА КОСТЯНТИНОВИЧА

Савченко Анастасія Григорівна
Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка
м. Полтава

Анотація. У дослідженні розглянуто ідеї науково-педагогічної школи професора В.К.Сидоренка, виявлено її прогресивні надбання, висвітлено основні напрямки роботи та інтереси наукової школи.

Ключові слова: наукова школа, глобалізація освітніх процесів, технологічна освіта, зміст трудового навчання.

У час високих технологій, в умовах глобалізації освітніх процесів актуальності набуває підвищення ефективності роботи генерації фахівців із високим рівнем професіоналізму, духовної культури, готовності до педагогічних інновацій і поваги до вітчизняного досвіду технологічної освіти. Такий підхід акумулюють науково-педагогічні школи, питання становлення, розвитку і впливу яких є постійно актуальним в умовах реформ освітнього процесу в закладах освіти.

Проблематиці феномену наукових шкіл в галузі технологічної освіти присвячена низка досліджень учених (Артюшенко П., Бобилева Я., Борисов В., Вихрущ А., Гаргін В., Гетта В., Гриценко Л., Коберник О., Кузьменко В., Слюсаренко Н., Стешенко В., Титаренко В., Цина А., Шаповал З., Ящук С.), у працях яких висвітлені загальні засади функціонування окремих наукових шкіл як дослідницьких осередків та колективних форм наукової творчості в галузі технологічної освіти в історико-педагогічному аспекті.

Важливою та видатною постаттю в галузі технологічної освіти є професор Віктор Костянтинівич Сидоренко. Народився вчений 27 лютого 1951 року у м. Біла церква Київської області. Після закінчення Борівської середньої школи (1968 р.) навчався у Київському технікумі радіоелектроніки, закінчив його у 1971 році, але диплом з відзнакою відкрив молодому технологу шлях для продовження навчання у Київському політехнічному інституті. Саме на механіко-машинобудівному факультеті політехніки почалася активна наукова діяльність вченого. Закономірним завершенням навчання став диплом про вищу освіту з відзнакою та посада інженера науково-дослідного сектору кафедри інструментального виробництва.

Вся трудова діяльність В. Сидоренка нерозривно пов'язана з Національним педагогічним університетом імені М. П. Драгоманова (тоді Київський державний педагогічний інститут ім. О. М. Горького), де він пройшов шлях від асистента (1977 р.) до професора (1996 р.), завідувача кафедри трудового навчання і креслення (2000 р.). У 2003 році його обрано членом-кореспондентом Академії педагогічних наук України (далі АПН України) по відділенню дидактики, методики та інформаційних технологій в освіті. У 2007 році вченого обрано членом Президії АПН України [3].

Професор В. К. Сидоренко – фахівець у галузі трудової та професійної підготовки учнівської та студентської молоді. Працював над оновленням змісту трудового навчання школярів та студентів, їхнього професійного самовизначення та розвитку. Педагог досліджував проблеми теорії та методики навчання графічним дисциплінам, проводив теоретичні дослідження закономірностей формування графічних знань та умінь, за результатами яких створено комплекс оригінальних підручників з креслення. Значну увагу також приділяв проблемам інформаційних технологій у навчанні. Результати досліджень вченого є провідними у вдосконаленні професійної підготовки вчителів трудового навчання в Україні [4]. Здобутки наукової школи В. К. Сидоренка відомі в освітянському просторі не тільки в Україні, а і в багатьох країнах Східної Європи.

У багатьох педагогічних колективах вищих педагогічних закладів освіти України знали В. Сидоренка як принципового, вимогливого і разом з тим доброзичливого голову Державної екзаменаційної комісії чи експерта під час проведення атестаційних чи акредитаційних заходів.

Характерною рисою В. Сидоренка була його готовність щедро поділитись творчими здобутками з учнями та колегами. Він був частим гостем педагогічних колективів багатьох середніх загальноосвітніх, професійно-технічних і вищих закладів освіти, до нього звертаються за порадами з усіх куточків України. І в цьому він вбачав своє покликання – завжди поділитись ідеями зі своїми учнями і колегами, безкорисливо надати кваліфіковану пораду чи консультацію всім, хто звертається до нього [5].

Значну увагу вчений приділяв роботі науково-методичної комісії з трудового навчання та секції трудової підготовки науково-методичної комісії з педагогічної освіти науково-методичної ради МОН України, які очолював. Під його керівництвом комісія та секція зробили вагомий внесок у розробку нормативних навчально-програмних документів з трудового навчання та технологій школярів із підготовки вчителів трудового навчання.

Професор В. Сидоренко в різні періоди був або головою, або заступником голови, або членом спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських і докторських дисертацій, зокрема: в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова, Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, Вінницькому державному педагогічному університеті імені Михайла Коцюбинського, Інституті професійно-технічної освіти Академії педагогічних наук України, Інституті педагогіки Національної академії педагогічних наук України, Національному університеті біоресурсів і природокористування України, Чернігівському державному педагогічному університеті імені Т. Г. Шевченка та ін.

Значну увагу приділяв підготовці науково-педагогічних кадрів – здійснював керівництво здобувачами наукового ступеня кандидата та доктора педагогічних наук, які успішно захищали дисертації з актуальних проблем теорії та методики трудової і графічної підготовки. Всього він підготував близько 100 науковців – кандидатів і докторів наук [2]. Серед них: доктори педагогічних наук – Джеджула О., Кулик Є., Манько В., Титаренко В.; кандидати педагогічних наук – Алік Н., Білевич С., Борисова С., Борисова Т., Гедзик А., Голіяд І., Гриценко Л., Жерноклеєв І., Кільдеров Д., Кузьменко П., Савенко І., Щетина Н., багато інших вдячних педагогів.

Для багатьох учених з усіх куточків України були цінними поради та настанови Віктора Костянтиновича, який завжди намагався поділитися своїми ідеями з колегами та молоддю, допомогти їм. Особливо сприятливими для цього стали останні роки його життя, коли він поміж іншим обіймав посаду директора навчально-наукового центру підготовки та атестації наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Професор залишив нам багату спадщину – монографії, навчальні та методичні посібники для загальноосвітніх шкіл, профтехучилищ і вищих педагогічних закладів освіти, методичні рекомендації, авторські свідоцтва, програми навчальних дисциплін, словники, статті в зарубіжних і вітчизняних виданнях тощо (понад 350 наукових і навчально-методичних

праць) [1].

Перелік використаної літератури

1. Кузьменко В., Слюсаренко Н. Життєвий шлях та наукові здобутки професора В.К.Сидоренка. Педагогічний альманах. – Херсон, 2014. – Випуск 24 – С. 270-277.
2. Кузьменко В., Слюсаренко Н. Професор В.К. Сидоренко та його наукова школа. Таврійський вісник освіти. – Херсон, 2011 – №1(33) . – С.263-272.
3. Наукові школи Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Уклад.: Г. І. Волинка, О. С. Падалка, Л. Л. Макаренко ; за ред. В. П. Андрущенко. – 2-е вид., доп. і перероб. – Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – С. 249.
4. Професори Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова: біобіографічний довідник 1944-2009 рр. уклад.: Г. І. Волинка, О. С. Падалка, Л. Л. Макаренко ; за ред. В. П. Андрущенко. – 2-е вид., доп. і перероб. – Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – С. 320.
5. Савченко А. Науково-педагогічна спадщина професора В.К.Сидоренка полтавського періоду. Педагогічні науки. Збірник наукових праць. №72. Полтава, 2018. – С. 134.

УДК 371.398

ВНЕСОК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ШКІЛ ХЕРСОНЩИНИ В РОЗВИТОК ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Мамренко Максим Аркадійович
КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»
м. Херсон

Анотація. В статті проаналізовано роль технологічної освіти у процесі розвитку особистості. Розглянуто основні науково-педагогічні школи Херсонщини. Представлено напрями роботи провідних учених-педагогів краю. Частина дослідження присвячено аналізу робіт Н. Слюсаренко, в яких зосереджено увагу на особливостях технологічної освіти.

Ключові слова: технологічна освіта, науково-педагогічна школа, Херсонщина.

Постановка проблеми. Шлях до високої технологічної культури лежить через ефективну технологічну освіту. Головна мета технологічної освіти, як зазначає В. Гаргін, полягає у формуванні технічно, технологічно і комп'ютерно освіченої особистості, підготовленої до життя й активної природовідповідної предметно-перетворювальної діяльності в умовах сучасного високотехнологічного інформаційного суспільства, життєво необхідних знань, умінь і навичок ведення домашнього господарства і сімейної економіки, основних компонентів інформаційної культури учнів, забезпеченні умов для їх професійного самовизначення, виробленні в них навичок творчої діяльності, вихованні культури праці, здійсненні допрофесійної та професійної підготовки за їх бажанням і з урахуванням індивідуальних можливостей. У вдосконаленні технологічної освіти необхідна наступність на всіх рівнях навчання, що сприяє поступовому та неперервному оволодінню системою технологічних знань, практичних умінь і технологічних якостей, які забезпечать у подальшому результативність професійної підготовки [1].

Аналіз останніх досліджень. В останні роки звилася низка досліджень науковців присвячена науково-педагогічним школам, зокрема: О.Гнізділова (становлення і розвиток наукових шкіл у вищих педагогічних навчальних закладах Східної України в ХХ столітті,